

член-кореспондент Української
академії наук, член НТШ, заступник
декана факультету економіки та
підприємництва Львівського
університету бізнесу та права

**ПАРАМЕТРИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ФАХОВОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В СИСТЕМІ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

доктор економічних наук,
професор, академік УАН,
ректор Львівського
університету бізнесу та
права

Освітньо-фаховий потенціал (ОФП) – можливості (природні здібності, обдарованість), знання та уміння (освіта), компетентність і практичні навички (фах), якими людина (найважливіший ситуаційний фактор) оволоділа у навчальному закладі (виходячи зі структури освіти) чи за допомогою самоосвіти (теоретичний аспект), а також у ході трудової діяльності (практичний досвід) і які можна застосувати у необхідному соціально-економічному спрямуванні [1].

$$Z(ОФП) = g_k \cdot D_k + g_s \cdot P_s + g_z \cdot P_z + g_1 \cdot P_1 + g_2 \cdot P_2 + g_3 \cdot P_3 + g_4 \cdot P_{s4} + g_5 \cdot P_5 + g_6 \cdot P_6 + g_7 \cdot P_7 + g_8 \cdot P_{s8} + g_n \cdot P_n + g_i \cdot P_i + g_t \cdot P_t + g_v \cdot P_v + g_w \cdot P_w + g_r \cdot P_r + g_9 \cdot P_9 + g_a \cdot P_a + g_b \cdot P_b + g_c \cdot P_c + g_d \cdot P_d + g_e \cdot P_e + g_l \cdot P_l + g_h \cdot P_h \quad (1)$$

Параметри співвідношення (1) мають наступний зміст:

D_k – чисельність (ч-сть) кандидатів та докторів наук, зайнятих в економіці регіону (області);

P_s – ч-сть працівників-сумісників без наукового ступеня, які виконували наукові (НР) та науково-дослідні роботи (НДР) в регіоні (області);

P_z – ч-сть працівників-сумісників без наукового ступеня, а також з науковим ступенем, які виконували НР та НДР в регіоні (області);

P_1 – фінанси (витрати) на НДР у розрахунку на один рік (разом) у регіоні (області);

P_2 – фінанси (витрати) на НДР у розрахунку на один рік (разом) у регіоні (області) за рахунок держбюджету;

P_3 – створення нових видів техніки та технологій (кількість (к-сть) виконаних розробок);

P_4 – к-сть виконаних розробок, в яких використано винаходи;

P_5 – к-сть працівників (викладачів, науковців, спеціалістів з вищою освітою), які працювали за кордоном за контрактом;

P_6 – к-сть проведених міжнародних наукових конференцій;

P_7 – к-сть грантів, отриманих від міжнародних фондів;

P_8 – к-сть наукових праць (монографії, підручники, навчальні посібники, наукові статті, брошури тощо);

P_n – питома вага (частка) промислових підприємств порівняно із загальною к-стю промислових підприємств, які впроваджували інновації;

P_i – загальна сума інноваційних витрат;

Основою методики оцінювання ОФП є співвідношення (1) (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір "Система прийняття рішень щодо оцінки освітньо-фахового потенціалу" № 16557 від 11.05.2006 р.; Л.А. Янковська), яке пов'язує визначальний (комплексний, інтегральний) параметр ОФП з характеристиками освітньої та науково-дослідної ситуації у регіоні ($Z(ОФП)$) [2]:

P_t – к-сть нових прогресивних технологічних процесів, впроваджених на промислових підприємствах;

P_v – ч-сть винахідників, авторів промислових зразків і раціоналізаторських пропозицій;

P_w – прибуток від використання винаходів;

P_r – прибуток від використання раціоналізаторських пропозицій;

P_9 – випуск студентів вищими закладами освіти (ВЗО) I-IV рівнів акредитації;

P_a – випуск спеціалістів (магістрів, спеціалістів) ВЗО III-IV рівнів акредитації;

P_b – викладацький склад ВНЗ I-II рівнів акредитації (ч-сть працівників);

P_c – викладацький склад ВНЗ III – IV рівнів акредитації (ч-сть працівників);

P_d – підготовка докторантів (ч-сть докторантів, які навчаються);

P_e – підготовка аспірантів (ч-сть аспірантів, які навчаються);

P_l – к-сть захищених упродовж року дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук;

P_h – к-сть захищених упродовж року кандидатських дисертацій кандидата наук [2].

Варто зауважити, що параметри співвідношення ($Z(ОФП)$) (1) наведені у статистичних збірниках для областей (регіонів).

Запропонована оптимізаційна модель ОФП дає змогу:

1) визначити комплекс варіантів для покращання ОФП в технічному, а також фінансовому плані;

2) формувати політику ОФП на короточасний період (на підставі аналізу оптимальних варіантів).

Література

3. Скриньковський Р.М. Освітньо-фаховий потенціал: сутність і роль у формуванні інвестиційної привабливості підприємства / Р.М. Скриньковський // Бізнес Інформ. – 2013. – № 4. – С. 121 – 126.

4. Янковська Л.А. Формування освітньо-фахового потенціалу в системі соціально-

економічного розвитку регіону: автореф. дис. ... докт. екон. наук: 08.00.07 “Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика” / Л.А. Янковська. – Львів: Нац. ун-т “Львівська політехніка”, 2008. – 40 с.